

دروس نظری فرم طرح دوره و عملی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز

(Course Plan)

دانشگاه پزشکی: گروه آموزشی: پزشکی خانواده نام درس: کارآموزی پزشکی خانواده نیمسال اول: 1403-1404

نام و شماره درس: کارآموزی پزشکی خانواده	رشته و مقطع تحصیلی: دکترای حرفه ای
روز و ساعت برگزاری:	محل برگزاری: دانشگاه علوم پزشکی نیشابور
تعداد و نوع واحد (نظری/عملی): 3 واحد عملی	
دروس پیش نیاز: اپیدمیولوژی و بهداشت	
ارژیان نام مدرسین: دکتر عبدالحسین کاراژیان	نام مسئول درس: دکتر عبدالحسین کاراژیان
آدرس دفتر: نیشابور- خ شریعتی 26 - معاونت بهداشت	آدرس تلفن و روزهای تماس: همه روزه آدرس ahkarazhiyan@yahoo.com

توصیف کلی دوره :

بخش پزشکی خانواده ادغام یافته در بخش های پزشکی خانواده و پزشکی اجتماعی می باشد. که در طول چهار هفته روتیشن کارآموزان محترم بیماران با مشکلات سرپایی یا متقاضی دریافت خدمات مراقبتی را در مراکز جامع سلامت ویزیت می فرمایید. برنامه کاری هر روز شامل دو قسمت ویزیت بیماران و برگزاری کلاس آموزشی در محل مرکز خواهد بود. ساعت کار مراکز جامع سلامت از 7:30 صبح تا 14 در روزهای شنبه تا چهارشنبه و پنجشنبه ها از ساعت 7:30 صبح تا ساعت 13 می باشد. کارآموزان در مراکز جامع سلامت به عنوان یک عضو تیم درمانی، متناسب با سطح توانمندی تعریف شده، بیماران انتخاب شده را ویزیت می کنند. ویزیت این بیماران تحت نظارت استاد انجام می شود. تعداد پنج روز در هفته در مانگاه برگزار می گردد.

هدف / اهداف کلی درس در ابعاد دانشی، نگرشی و مهارتی :

1. آشنایی با ساختار سطوح مختلف نظام مراقبت و مقایسه آن با استانداردها و ارائه گزارش
2. انجام فعالیتهای ارائه خدمات سلامت باروری ، کودکان ، نوجوانان ، جوانان ،مادران ، میانسالان و سالمندان آدر سطح اول ارائه خدمات بر اساس دستورالعمل های کشوری تحت نظارت آموزش دهندگان ذی صلاح .
3. انجام فعالیتهای آموزش سلامت فرد ، خانواده و جامعه در سطح اول ارائه خدمات بر اساس دستورالعمل های کشوری تحت نظارت آموزش دهندگان ذی صلاح .

4. انجام فعالیتهای بهداشت محیط و حرفه ای بر اساس دستورالعمل های کشوری تحت نظارت آموزش دهندگان ذی صلاح .
5. انجام فعالیتهای بهداشت دهان و دندان در سطح اول ارائه خدمات بر اساس دستورالعمل های کشوری تحت نظارت آموزش دهندگان ذی صلاح .
6. انجام فعالیتهای بهداشت مدارس در سطح اول ارائه خدمات بر اساس دستورالعمل های کشوری تحت نظارت آموزش دهندگان ذی صلاح .
7. انجام فعالیتهای مربوط به ایمن سازی دندان در سطح اول ارائه خدمات بر اساس دستورالعمل های کشوری تحت نظارت آموزش دهندگان ذی صلاح .
8. انجام فعالیتهای مربوط به پیشگیری و غربالگری بیماریهای غیرواگیر در سطح اول ارائه خدمات بر اساس دستورالعمل های کشوری تحت نظارت آموزش دهندگان ذی صلاح .
9. شناخت نظام اطلاعات سلامت الکترونیکی و تحلیل نتایج آن .
10. بکارگیری روشها و شیوه های ارتباط با جامعه هدف و مشارکت اجتماعی در سطح اول ارائه خدمات .

* اهداف اختصاصی (ویژه) درس در سه حیطه دانشی، نگرشی و مهارتی :

1. آشنایی با سطوح اولیه ، ثانویه و ثالثیه نظام مراقبت سلامت .
2. آشنایی و انجام انواع مراقبت های تمام گروههای سنی و جنسی .
3. آموزش سلامت فرد به تمام گروههای سنی و جنسی بسته به شرایط .
4. آشنایی با اصول بازدید و نحوه تکمیل چک لیستهای کارشناسان بهداشت محیط و حرفه ای و تهیه گزارش و شاخص های مهم فعالیتهای واحد بهداشت محیط و حرفه ای .
5. آشنایی با فعالیتهای پیشگیری و آموزش در واحد بهداشت دهان و دندان و فعالیتهای آنها در سطح مرکز ، خانه های بهداشت و مدارس .
6. آشنایی با فعالیتهای بهداشتی در مدارس و نحوه ویزیت و مراقبت دانش آموزان .
7. آشنایی با انواع واکسنها ، برنامه واکسیناسیون و عوارض آنها و نحوه گزارش عوارض واکسن .
8. آشنایی با پیشگیری و غربالگری هیپوتیروئیدی ، فنیل کتونوری ، بیماریهای دیابت ، فشارخون ، بیماریهای قلبی عروقی و سرطان ها و ...
9. آشنایی با سامانه های پرونده سلامت الکترونیک ، سامانه های بیمه ها و نحوه ثبت اطلاعات در آنها .
10. نحوه برقراری ارتباط موثر با جامعه هدف ، جلب مشارکتهای مردمی ، فعالیتهای رابطین سلامت و چگونگی جلب مشارکت ذی نفعان در انجام مراقبتها و ارائه خدمات سلامت .
11. آشنایی با جستجوی منابع علمی در اینترنت برای پاسخگویی به سوالات بالینی تیم سلامت
12. انجام رفتار مناسب حرفه ای (از نظر پوشش مناسب، حضور منظم و به موقع، رفتار فردی و جمعی بر اساس تعالیم)
13. نشان دادن تعهد و علاقه خود در مورد پیگیری اقدامات تشخیصی و درمانی لازم برا بیمار

14. کوشا بودن در مورد رعایت حقوق بیمار (منفعت رسانی به بیمار، ضرر نرساندن به بیمار، حفظ اسرار بیمار، رعایت حق انتخاب برای بیمار)

15. نشان دادن علاقه و اراده لازم برای خودآموزی و یادگیری مداوم.

برنامه کاری رویتیشن پزشکی خانواده کارآموزان

روز	8:30 – 7:30	10:45–8:45	13–11	هفته / ساعت
شنبه	کنفرانس دانشجویان	ویزیت و مراقبت / مرکز جامع سلامت	کلاس درون بخشی (سطوح مراقبت)	هفته اول
	ژورنال دانشجویی	ویزیت و مراقبت / مرکز جامع سلامت	کلاس درون بخشی (سطوح مراقبت)	
	کنفرانس دانشجویان	ویزیت و مراقبت / مرکز جامع سلامت	کلاس درون بخشی (انواع مراقبت)	
	معرفی کیس	ویزیت و مراقبت / مرکز جامع سلامت	کلاس درون بخشی (انواع مراقبت)	
یکشنبه	ژورنال دانشجویی	ویزیت و مراقبت / مرکز جامع سلامت	کلاس درون بخشی (آموزش سلامت)	هفته دوم
	کنفرانس دانشجویان	ویزیت و مراقبت / مرکز جامع سلامت	کلاس درون بخشی (آموزش سلامت)	
	ژورنال دانشجویی	بازدید بهداشت محیط	کلاس درون بخشی (بهداشت محیط)	
	کنفرانس دانشجویان	بازدید بهداشت حرفه ای	کلاس درون بخشی (بهداشت حرفه ای)	
دوشنبه	معرفی کیس	ویزیت و مراقبت / مرکز جامع سلامت	کلاس درون بخشی (بهداشت دهان)	سه شنبه
	ژورنال دانشجویی	ویزیت و مراقبت / مرکز جامع سلامت	کلاس درون بخشی (بهداشت دندان)	
سه شنبه				چهارشنبه
چهارشنبه				

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان

هفته سوم   **شنبه**   **کنفرانس دانشجویان**   **ویزیت و مراقبت / مرکز جامع سلامت**   **کلاس درون بخشی (بهداشت مدارس)**

یکشنبه	ژورنال دانشجویی	ویزیت و مراقبت / مرکز جامع سلامت	کلاس درون بخشی (بهداشت مدارس)
دوشنبه	کنفرانس دانشجویان	ویزیت و مراقبت / مرکز جامع سلامت	کلاس درون بخشی (واکسیناسیون)
سه شنبه	معرفی کیس	ویزیت و مراقبت / مرکز جامع سلامت	کلاس درون بخشی (واکسیناسیون)
چهارشنبه	ژورنال دانشجویی	ویزیت و مراقبت / مرکز جامع سلامت	کلاس درون بخشی (بیماریهای واگیر)
هفته چهارم	شنبه	کنفرانس دانشجویان	کلاس درون بخشی (بیماریهای غیرواگیر)
	یکشنبه	ژورنال دانشجویی	کلاس درون بخشی (بیماریهای غیرواگیر)
	دوشنبه	کنفرانس دانشجویان	کلاس درون بخشی (پرونده سلامت)
	سه شنبه	معرفی کیس	کلاس درون بخشی (پرونده سلامت)
	چهارشنبه	ژورنال دانشجویی	کلاس درون بخشی (روشهای ارتباطی)

(عنوان کتاب ، نام نویسنده ، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس - منابع اصلی درس (فارسی و لاتین):
در صورتی که مطالعه همه کتاب یا همه مجلدات آن به عنوان منبع ضروری نباشد).

1. Textbook of Family Medicine 2020,10th Edition
2. TALOR Family Medicine Principles and Practice 2022, 8th Edition
3. CASE FILES FAMILY MEDICINE 4TH Edition
4. دستورالعمل های کشوری وزارت بهداشت
5. Up To Date the last version

منابع فرعی درس

1. سامانه پرونده الکترونیک سلامت سیب نیو
2. سایت انجمن پزشکان خانواده آمریکا

رویکرد آموزشی: حضوری

روش تدریس:

۱ - آموزش رسمی: در قالب کلاس های درون بخشی شامل موضوعات زیر

1. رویکرد صحیح به مراقبتهای سلامت
2. آموزش مهارت های عملی مراقبتی
3. آموزش مراقبتهای شایع و مهم پزشک خانواده

با محوریت دانشجویان و یا ارائه مطلب روش های تعاملی نظیر کار در گروه های کوچک و آموزش های مبتنی بر حل مساله توسط دانشجو و بحث پیرامون آن خواهد بود.

۲ - آموزش حین کار: آموزش حین کار به صورت واگذاری بخشی از مراقبت بیماران به کارآموزان تحت نظارت رده های بالاتر بنا شده است. کارآموز به طور کامل در اختیار مرکز جامع سلامت می باشد.

الف) آموزش در مراکز جامع سلامت :

در این بخش، کارآموزان مسئول دو یا چند بیمار (تمامی بیماران مرکز بین دانشجویان گروه تقسیم می شود) در قالب یکی از اعضای تیم بالینی هستند. کارآموز مسئول انجام ویزیت ، مراقبت ، گردآوری، ثبت و ارایه اطلاعات در مراکز جامع سلامت ، پیگیری امور بیمار، تفسیر داده های به دست آمده، پیشنهاد پلان مراقبتی برای بیمار و مشارکت در ارایه آموزش های لازم به بیمار در سطح کارآموز را برعهده دارد.

ب) آموزش در واحدهای مختلف مراکز جامع سلامت :

حضور در واحدهای سلامت روان ، مامایی ، بهداشت محیط ، بیماریها ، تغذیه ، دندانپزشکی ، آزمایشگاه و ... و آشنایی با فعالیت کارشناسان این واحدها و نحوه ارائه خدمات توسط آنها .

ج) آموزش در جلسات کنفرانس صبحگاهی:

سه روز در هفته جلسات کنفرانس دانشجویان و معرفی کیس اختصاصی برای کارآموزان تشکیل خواهد شد. این جلسات توسط حداقل یک نفر از اساتید گروه پزشکی خانواده مدیریت خواهد شد. کارآموز، مسؤول معرفی بیمار، ارایه تحلیل و در نهایت جمع بندی بیمار در ابعاد تشخیصی و مراقبتی بوده و بازخورد لازم را در خصوص عملکرد خود به شیوه مناسب و بر اساس اصول بازخورد دریافت می کند.

د) آموزش در کلاسهای درون بخشی :

در این کلاسها موضوعات مختلف مورد نیاز آموزش کارآموزان بر اساس کوریکولوم آموزشی برای

وظایف فراگیران:

1. پیگیری کارهای پیشگیری، تشخیصی، مراقبتی و درمانی برای بیمارانی که اساتید و دستیاران برای کارآموز مشخص می کنند.
2. حضور به موقع در مرکز جامع سلامت و مشارکت فعال در مراقبت از بیماران.
3. حضور در جلسات گزارش صبحگاهی و معرفی بیمار.
4. حضور در کلاس های آموزشی.
5. ارائه بیمار در گزارش صبحگاهی.
6. حضور فعال در کنفرانسهای دانشجویی.
7. آمادگی برای امتحان پایان بخش.

نحوه ارزیابی دانشجو و بارم مربوطه:

ارزیابی پایان روتیشن کارآموز حاصل ارزیابی‌های عملی (درون بخشی و مشارکت در جلسات کنفرانس دانشجویان و کلاسهای آموزشی) و کتبی می باشد. ارزیابی درون بخشی و مشارکت در برنامه های گروه توسط عضو محترم هیئت علمی در هر روتیشن مشخص می شود.

ارزیابی درون بخشی: ارزیابی دانشجویان توسط اعضای هیئت علمی گروه پزشکی خانواده بر اساس فرم ارزیابی مصوب گروه پزشکی اجتماعی و خانواده انجام می شود و طی یک جلسه ی حضوری تکمیل و نتایج آن برای ارتقای توانمندی‌های کارآموز در انتهای روتیشن به وی ابلاغ می‌شود. (10 نمره)

آزمون کتبی پایان دوره: این آزمون در پایان چهار هفته چرخش پزشکی خانواده و با هدف ارزیابی دانش نظری، مهارتهای تصمیم‌گیری، انجام مراقبتها برگزار می‌شود. این آزمون بر مبنای مراقبتهای بالینی روتین و با توجه به سطوح بالای یادگیری طراحی می‌شود. آزمون به روش کتبی و چند گزینه ای برگزار می شود. (5 نمره)

حضور و غیاب: حضور کامل در برنامه ی چهار هفته ای مرکز جامع سلامت (3 نمره)

توانمندی های مورد انتظار در پایان روتیشن پزشکی خانواده :

1. کارآموز مراقبتهای روتین و شایع گروههای مختلف سنی و جنسی را بشناسد (انتخاب و انجام مراقبت ، و مراحل آن را بداند)
2. کارآموز رویکرد بالینی با مراقبتهای روتین را بشناسد. (اطلاعات لازم برای انجام هریک از مراقبتها را بداند).
3. کارآموز مهارت کافی جهت اخذ شرح حال و انجام معاینه و ثبت اطلاعات در پرونده سلامت الکترونیک را کسب نماید.
4. کارآبتواند مراقبتهای اولیه مربوط به گروههای مختلف جمعیتی در سطح مراکز جامع سلامت را انجام دهد.
5. کارآموز با اصول اولیه نحوه برقراری ارتباط موثر با مراجعین آشنا شده باشد.
6. کارآموز اطلاع و مهارت کافی از نحوه اندازه گیری قد و وزن ، اندازه گیری فشارخون ، اندازه گیری قند خون و ... داشته باشد
7. کارآموز بتواند با جستجو در اینترنت منابع علمی و آخرین دستورالعمل های مراقبتها را پیدا کند و از آنها استفاده کند .

سیاست مسئول دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس:

غیبت مجاز نیست. موارد خاص که در شورای گروه بالینی بررسی خواهد شد.

سایر تذکرات مهم برای دانشجویان:

1. در آخرین روز چرخش بخش، جلسه ای با حضور مسئول آموزش دانشجویی و اعضای هیئت علمی جهت ارائه بازخورد دانشجویان در مورد دو هفته چرخش برگزار می شود.
2. همچنین پیشنهادات و انتقادات دانشجویان محترم جهت ارتقای برنامه ی آموزشی بخش لحاظ خواهد شد.